

Nystartade företag, fas 2 2008

NV1304

I denna beskrivning redovisas först allmänna och legala uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

A	Administrativa uppgifter	2
A.1	Ämnesområde.....	2
A.2	Statistikområde.....	2
A.3	SOS-klassificering.....	2
A.4	Statistikansvarig.....	2
A.5	Statistikproducent.....	2
A.6	Uppgiftsskyldighet.....	3
A.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter.....	3
A.8	Gallringsföreskrifter.....	3
A.9	EU-reglering.....	3
A.10	Syfte och historik.....	3
A.11	Statistikanvändning.....	4
A.12	Uppläggning och genomförande.....	4
A.13	Internationell rapportering.....	4
A.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar.....	4
B	Kvalitetsdeklaration	4
B.0	Inledning.....	4
B.1	Innehåll.....	4
1.1	Statistiska målstorheter.....	4
1.1.1	Objekt och population.....	4
1.1.2	Variabler.....	4
1.1.3	Statistiska mått.....	5
1.1.4	Redovisningsgrupper.....	5
1.1.5	Referenstider.....	5
1.2.	Fullständighet.....	5
B.2	Tillförlitlighet.....	6
2.1	Tillförlitlighet totalt.....	6
2.2	Osäkerhetskällor.....	6
2.2.1	Urval.....	6
2.2.2	Ramtäckning.....	6
2.2.3	Mätning.....	6
2.2.4	Svarsbortfall.....	6
2.2.5	Bearbetning.....	7
2.2.6	Modellantaganden.....	7

2.3	Redovisning av osäkerhetsmått.....	7
B.3	<i>Aktualitet</i>	7
3.1	Frekvens	7
3.2	Framställningstid.....	7
3.3	Punktlighet	7
B.4	<i>Jämförbarhet och sam användbarhet</i>	7
4.1	Jämförbarhet över tiden.....	7
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	8
4.3	Sam användbarhet med annan statistik	8
B.5	<i>Tillgänglighet och förståelighet</i>	9
5.1	Spridningsformer.....	9
5.2	Presentation	9
5.3	Dokumentation	9
5.4	Tillgång till primärmaterial	9
5.5	Upplysningstjänster	9

A Administrativa uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: *Näringsverksamhet*

A.2 Statistikområde

Statistikområde: *Nystartade företag*

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS)

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100). Tillväxtanalys är statistikansvarig myndighet.

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Tillväxtanalys
Postadress: Studentplan 3, 831 40 Östersund
Besöksadress: Studentplan 3, 831 40 Östersund
Kontaktperson: Lars Sundell
Telefon: 010 – 447 44 36
Telefax:
E-post: fornamn.efternamn@tillvaxtanalys.se

A.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån, SCB
Postadress: 701 89 Örebro

Besöksadress: Klostergatan 23, Örebro
Kontaktperson: Fredrik Nilsson
Telefon: 019-17 65 07
Telefax:
E-post: fornamn.efternamn@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger för vissa variabler enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001:99) och myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analysers författningssamling (MTFS 2009:4).

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 9 kap. 4 § sekretesslagen (1980:100). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

Alla allmänna handlingar inom ramen för statistiken Nystartade företag bevaras tillsviare.

A.9 EU-reglering

EU-reglering saknas i dagsläget. Statistiken följer dock riktlinjerna gällande definitionen av nystartat företag givna av Eurostat i Business demography recommendations manual.

A.10 Syfte och historik

Tillväxtanalys ansvarar enligt lagen om officiell statistik och statistikförordningen för officiell statistik på området Nystartade företag. SCB utför undersökningen på uppdrag av Tillväxtanalys.

Syftet med undersökningen är att mäta omfattning och betydelse av nyföretagandet inom olika näringsgrenar och regioner samt att spegla en företagarprofil i de nystartade företagen. Statistiken över nystartade företag har genomförts med väsentligen samma definitioner och metodik sedan 1987. Urvalsstorlekarna var dock betydligt mindre fram till 1990 då de utökades för att möjliggöra en redovisning av antalet nystartade företag per län, fördelade på industri- respektive tjänstenärings. Från 1996 utökades urvalet ytterligare.

Från år 2007 är undersökningen uppdelad i två delar – en totalundersökning med månadsvis insamling samt en urvalsundersökning baserad på totalundersökningen. Syftet med omläggningen är att kunna publicera dels snabbare statistik och att kunna bryta ner resultatet på en finare regional nivå (kommun) samt en finare branschnivå. När insamlingen av totalundersökningen för en årgång är färdig dras ett urval av de företag som har angett att de är nystartade. Detta urval av företag får då besvara ytterligare frågor. Totalundersökningen publiceras kvartalsvis och urvalsundersökningen samlas in

och publiceras en gång per år.

A.11 Statistikanvändning

Huvudanvändare är Tillväxtanalys, NUTEK, Näringsdepartementet, företagargorganisationer och olika regionala myndigheter och organisationer. Ett stort intresse har också visats från forskare. Undersökningens resultat används som underlag för planering och uppföljning av närings- och regionalpolitiska beslut och åtgärder.

A.12 Uppläggnings och genomförande

Årsundersökningen skall komplettera statistikunderlaget för nystartade företag med ytterligare variabler än de som tas med i totalundersökningen. I denna del av undersökningen utformas en enkät till ett stratifierat slumpmässigt urval omfattande cirka 8 000 företag utifrån de företag som i populationen svarat att de är nystartade. Enkäten skickas ut till företagen en gång per år med möjlighet att lämna information antingen på pappersblankett eller via Internet. Två påminnelser och en ny blankett går ut till företag som inte inkommit med uppgifter. Företag som lämnat ofullständiga uppgifter kontaktas via telefon. I vissa fall inhämtas uppgifter från administrativa register.

A.13 Internationell rapportering

Ingen internationell rapportering görs.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Inga förändringar är planerade i undersökningen.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Den statistiska målstorheten utgörs av antalet nystartade företag.

1.1.1 Objekt och population

1. Undersökningens objekt utgörs av nyaktiverade företag enligt SCB:s företagsregister. Populationen utgörs av de företag som har ingått i totalundersökningen samt har angett att de är nystartade.

1.1.2 Variabler

I undersökningen ingår följande variabler:

- Finansieringsform (fem kategorier, andelar av total)
- Omsättning (sex omsättningsklasser)
- Majoritetsägare (Ja eller Nej)

- Ledning av företag (Ja eller Nej)
- Aktiva kompanjoner
- Stöd till start av näringsverksamhet (Ja eller Nej)
- Användning av information och rådgivning (fem kategorier)
- Främsta motiv till att starta företag (sex kategorier)
- Innehavarens födelseår
- Innehavarens födelseland
- Innehavarens eventuella invandringsår
- Innehavarens faders födelseland
- Innehavarens moders födelseland
- Högsta avslutade utbildning (fem kategorier)
- Innehavarens tidigare erfarenhet av att leda företag fördelat efter år
- Huvudsaklig sysselsättning innan start av företag (sju kategorier)
- Annan sysselsättning vid sidan av företaget (fem kategorier)

1.1.3 Statistiska mått

Statistiken över nystartade företag redovisas huvudsakligen efter antal och andelar företag. Andra förekommande mått är aritmetiskt medelvärde och kvot. Även osäkerhetsmättet konfidensintervall beräknas.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Insamlade variabler redovisas indelad på kommun, län och näringsgren enligt SNI2002. Redovisningsgrupperna för näringsgrenarna är:

- Jordbruk, skogsbruk och fiske (SNI2002 A01-B05)
- Tillverkning och dylikt (SNI2002 C10-E41)
- Byggverksamhet (SNI2002 F45)
- Varuhandel, reparationer samt restaurang- och hotellrörelse (SNI2002 G50-H55)
- Transport och kommunikation (SNI2002 I60-64)
- Finansiell verksamhet och andra företagstjänster exkl. fastighetstjänster (SNI2002 J65-K74 exkl. K70)
- Fastighetstjänster (SNI2002 K70)
- Utbildning, hälso- och sjukvård, andra samhällliga och personliga tjänster (SNI2002 M80-O93)

Vid specialbearbetningar styrs redovisningen av sekretessregler och av de begränsningar som finns när det gäller kvaliteten.

1.1.5 Referenstider

Referensperioden är år.

1.2. Fullständighet

Undersökningen är avgränsad till de juridiska formerna Enskild näringsidkare, Handels- eller kommanditbolag och Aktiebolag.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

De siffror som redovisas i rapporten Nyföretagandet i Sverige är skattningar som är behäftade med en viss osäkerhet på grund av olika felkällor såsom ramtäckning, urvalsfel, mätfel, bortfallsfel och bearbetningsfel. Felen kan vara slumpmässiga eller systematiska. Den slumpmässiga osäkerheten som bland annat beror på att det är fråga om ett urval eller att bortfallet är stort kan uttryckas i form av ett konfidensintervall. Med konfidensintervall avses ett intervall inom vilket det "sanna" värdet ligger med en viss säkerhet (konfidens). Ett annat sätt att uttrycka osäkerheten på är att genom att beräkna den relativa osäkerhetsmarginalen, halva längden på konfidensintervallet dividerat med punktskattningen gånger 100. Tolkningen av den relativa osäkerhetsmarginalen är att ju mindre den är desto högre är precisionen, d.v.s. osäkerheten är mindre.

Precisionen för resultatet är god. Som exempel kan nämnas att konfidensintervallen för variabeln omsättning på länsnivå ligger på 2-5 procentenheter över klasserna. På branschgruppsnivå ligger konfidensintervallen ytterligare lite lägre.

2.2 Osäkerhetskällor

I undersökningen är de potentiella felkällorna ramtäckning, mätning, bortfall, bearbetning samt modellantaganden, som alla behandlas nedan.

2.2.1 Urval

Fas 2 är som namnet antyder ett andra fasens urval. Det innebär att ett urval dras från en rampopulation som består av företag som i första fasen anger att de är nystartade under referensåret.

Urvalet uppgick till 8 016 företag och rampopulationen omfattar drygt 41 000 företag. Rampopulationen stratifierades efter branschgrupp och län, vilket totalt gav 168 (8*21) stratum. Inom dessa grupper drogs ett obundet slumpmässigt urval.

2.2.2 Ramtäckning

Undertäckning förekommer vilket beror på att företag som har nyaktiverats senare än februari 2009 inte ingår i statistiken. Dessa företag modellskattas.

2.2.3 Mätning

Undersökningen är en enkätundersökning med möjlighet att lämna information antingen på pappersblankett eller via Internet. Två påminnelser skickas ut, den första med endast ett brev och den andra med en ny blankett.

Mätfel kan t.ex. vara att företagen lämnar uppgifter trots att de egentligen inte är nystartade. För vissa frågor skall uppgiftslämnaren uppskatta ett värde vilket kan leda till brister i uppgifterna.

2.2.4 Svarsbortfall

Som objektsbortfall i denna undersökning avses de företagare som

överhuvudtaget ej besvarar enkäten och där uppgifter ej går att få via telefon. För år 2008 har objektsbortfallet uppgått till cirka 16 procent. Med partiellt bortfall menas att insamlade uppgifter saknas på en eller flera frågor. Det partiella bortfallet är relativt lågt, nämligen mellan 0 och 11 procent.

2.2.5 *Bearbetning*

Insamlade uppgifter genomgår både manuell och maskinell granskning. Några validitets- och rimlighetskontroller ingår i den maskinella bearbetningen. Där oklarheter föreligger kontaktas företaget. I vissa fall kompletteras uppgifterna med hjälp av administrativa register.

För samtliga enskilda näringsidkare inhämtas bl.a. uppgifter om utbildning och utländsk härkomst direkt från administrativa register.

Estimation: För att få konsistens mellan fas 1 och fas 2 utförs i fas 2 kalibrering mot antalet nystartade företag enligt fas 1 för kombinationen branschgrupp och län.

2.2.6 *Modellantaganden*

Som tidigare nämnts baseras undersökningen på en urvalsundersökning av de företag som angett i månadsenkäten att de är nystartade. För fas 2 gäller samma modellantaganden som för fas 1. Se vidare Beskrivning av statistiken för Nystartade företag fas 1.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Inga osäkerhetsmått redovisas.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Insamling till undersökningen genomförs en gång per år.

3.2 Framställningstid

Framställningstiden är 5 månader.

3.3 Punktlighet

Punktligheten är enligt plan. Resultatet skickades till Tillväxtanalys den 8 september 2009 och publiceras den 7 oktober 2009.

B.4 Jämförbarhet och sam användbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Statistiken över nystartade företag har genomförts med väsentligen samma definitioner och metodik mellan 1987 och 2008. År 1990 ökades dock urvalsstorlekarna för att möjliggöra en redovisning av antalet nystartade företag per län, fördelade på industri- resp. tjänstenärings.

I samband med den nya lagstiftningen (fr.o.m. 1991-01-01) om att all yrkesmässig omsättning av vara eller tjänst, med några få undantag, skall omfattas av momsskyldighet, ändrades också reglerna för redovisning av

momsen. Företag med en beräknad årsomsättning under 200 000 kronor redovisar moms i allmän självdeklaration året efter aktuellt verksamhetsår och blir därmed ej registrerat i momsregistret. Detta får till följd att företaget registreras med ett års eftersläpning som verksamhetsdrivande i FDB, såvida inte företaget är arbetsgivarregistrerat eller beskattas för rörelse.

För undersökningsåren 1991 och 1992 kan en undertäckning finnas av de enskilda näringsidkare som varken var momsregistrerade eller B-skatteregistrerade. Dessa företag bör emellertid ha fångats upp i påföljande års rampopulation och genomförda analyser tyder på att eventuella tidsseriebrott är ganska obetydliga. Genom införandet av den nya F-skatten 1993-01-01 kan de företag som p.g.a. att de av ändrade momsregler eventuellt inte täcktes in i urvalsramen åter fångas upp.

Inför undersökningen av Nystartade företag 1996 gjordes en omläggning med syfte att få god precision av samtliga län. Dels utökades urvalet och dels gjordes en omfördelning mellan länen av undersökningens urval.

Från och med referensåret 2000 gäller att alla skattade andelar i rapporten inkluderar det partiella bortfallet i nämnaren vilket skiljer sig från tidigare år. Med andra ord, de andelar som presenteras för 2000 och framåt är minstaskattningar av respektive andel.

Inför undersökningen av Nystartade företag 2007 gjordes en omläggning med syfte att få god precision på kommunnivå samt en finare branschredovisning. Dessutom var ett syfte att få kvartalsstatistik. För att uppnå detta ändrades undersökningen från att vara en årlig urvalsundersökning till en månatlig totalundersökning och en årlig urvalsundersökning. Variablerna som efterfrågades i den tidigare undersökningen delades upp i två faser. Det gjordes även en utvidgning vad gäller branscher, då SNI 01, 02, 05 och 70 enligt SNI 2002 är nya fr.o.m. 2007. En annan skillnad som påverkar resultatet jämfört med tidigare undersökningar är att ekonomiska föreningar ingår samt att de enskilda näringsidkare över 65 års ålder som tidigare var exkluderade numera ingår.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Nytableringsstatistiken är unik i sitt slag. Det finns ingen annan samlad statistik över nystartade företag i Sverige. Den statistik som kan framställas över nyregistreringar eller nyaktiveringar av företag från exempelvis Bolagsverkets register omfattar även ombildningar, företagsöverlåtelser, namnbyten etc. och kan därför inte jämföras med den officiella statistiken över nystartade företag.

4.3 Samanvändbarhet med annan statistik

Statistiken kan relateras till annan statistik med populationsavgränsningar och klassificeringar baserad på FDB. Undersökningen saknar internationellt jämförbar statistik. Det pågår dock försök inom några EU-länder för att ta fram jämförbar statistik. Dessa länder är Frankrike, Polen, Italien, Österrike bland annat. En registerbaserad nyföretagarstatistik tas fram i Danmark.

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Produkten har t.o.m. årgång 1996 publicerats i Statistiska Meddelanden (SM) serie F 15 (Företag) och därefter i serie Nv 12 (Näringsverksamhet). Publikationer för årgång 1998-1999 finns tillgängliga på NUTEK:s och SCB:s hemsidor, medan statistiken från årgång 2000 till 2007 finns tillgängliga via ITPS hemsida www.itps.se och statistiken för år 2008 finns tillgänglig via Tillväxtanalys hemsida, www.tillvaxtanalys.se. Huvudresultaten från undersökningen publiceras också i ett pressmeddelande.

5.2 Presentation

Resultatet presenteras med text och tabeller i rapporten Nyföretagandet i Sverige 2008 på Tillväxtanalys hemsida www.tillvaxtanalys.se. Publikationen innehåller resultat för undersökningsåret.

5.3 Dokumentation

Undersökningen är dokumenterad i dokumenten Beskrivning av statistiken – Nyföretagandet i Sverige 2001, 2002, 2003, 2006 och 2007 enligt lagen om officiell statistik (SFS 2001:100) samt i SCB:s dokumentationssystem.

5.4 Tillgång till primärmaterial

Primärmaterial i form av enkäter arkiveras hos Tillväxtanalys fr.o.m. årgång 2001. Primärmaterial i form av slutligt observationsregister finns hos Tillväxtanalys lagrade i Microsoft SQL Server 2000 för PC.

Tillväxtanalys utför på beställning specialbearbetningar av primärmaterial. Forskare kan efter inkommen formell hemställan och efter prövning av denna få tillgång till aidentifierat material för eget bruk.

5.5 Upplysningstjänster

Upplysningar lämnas av:

Fredrik Nilsson, SCB, telefon: 019-17 65 07
e-post: fornamn.efternamn@scb.se

Lars Sundell, Tillväxtanalys, telefon: 010 – 447 44 36
e-post: fornamn.efternamn@tillvaxtanalys.se